

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 4766	Intern Journal nr 1504/98	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering Åpen
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:

Tittel
Rapport "Fotefar mot Nord "
Kobberverket i Kåfjord

Forfatter Kultursektoren	Dato År 1998	Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker) Alta Kommune
-----------------------------	--------------------	--

Kommune Alta	Fylke Finnmark	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 18341	1: 250 000 kartblad Nordreisa
-----------------	-------------------	--------------	-----------------------------	----------------------------------

Fagområde Historisk	Dokument type	Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Kåfjord
Råstoffgruppe Malm/metall	Råstofftype Cu	

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Rapport «Fotefar mot nord»

Kobbervirket i Kåfjord

Alta Kommune

Kultursektoren

1998

Vedtatt av formannskapet 17.06.98 - sak 97/98

INNHold

Sammendrag	3
Mål	4
Bakgrunn	4
Organisering	4
Prosessen	5
Finansiering	5
Regnskap og finansiering	6
Kulturstien	7
Hefte om Kobberverket i Kåfjord	9
Skiltene	9
Åpningsarrangementet	10
Kåfjord i dag	11
Konklusjon	11
Videre arbeid	12
Statusanalyse	12
Målsettinger/Tiltak	13
Hovedmålsetting 1	13
Hovedmålsetting 2	15
Hovedmålsetting 3	16
Oppsummering av det videre arbeid	17
Politisk behandling	19

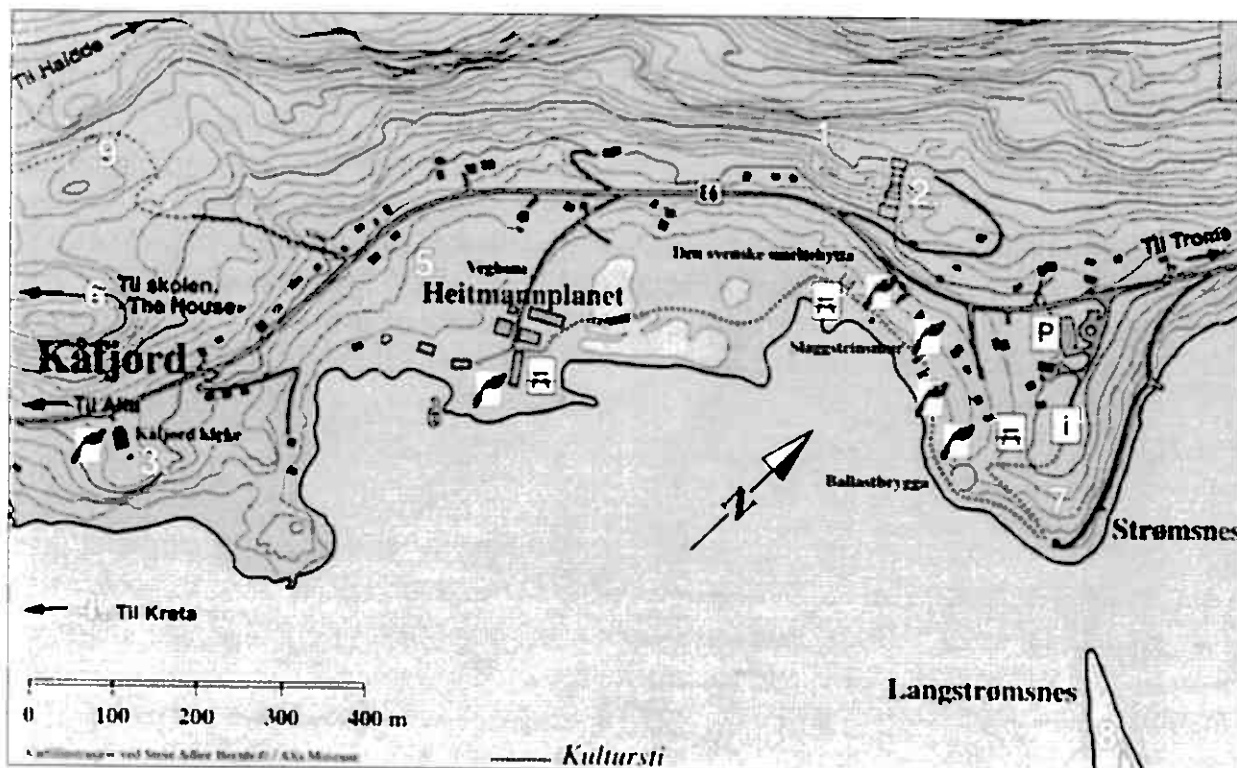
Sammendrag

Fellesprosjektet "Fotefar mot nord" ble satt i gang av Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Namdalen. Alle kommunene i de fire nordligste fylkene ble invitert til å være med i et krafttak for å ta vare på landsdelens kulturminner, vise dem fram og formidle dem på en god og fengende måte. Alta kommune har i samarbeid med Finnmark fylkeskommune valgt "Kobberverket i Kåfjord" som sitt "Fotefar"-prosjekt.

Kåfjord er ei bygd som ligger i en liten fjordarm innerst i Altafjorden, ca 20 km fra Alta tettsted. Kobberverket i Kåfjord har vært kalt Nordkalottens første storindustri. Verket ble drevet under engelsk ledelse fra 1826 - 1878 og med svensk ledelse fra 1896 - 1909. Kåfjord er antagelig det viktigste kulturminneområdet i Alta kommune etter helleristningsområdet i Hjemmeluft. I tillegg til kobberverket er Nordlysoberservatoriet på Haldde og krigsminner ("Tirpitz") en viktig del av Kåfjords historie. Det var ikke tilrettelagt noe i forbindelse med kobberverket i Kåfjord fra før. I løpet av prosjektperioden er det anlagt parkeringsplass og bygd opp en merket kultursti. Kulturstien starter fra parkeringsplassen og går langs sjøen til Heitmannplanet. Langs stien er det flere sittegrupper. Hovedinformasjonsskiltet står på toppen av Strømsnes. Lokalitetskartene er plassert ved den svenske smeltehytta, på Heitmannplanet, ved Halddeveien, ved Kåfjord kirke og ved Kåfjord skole. I tillegg er det utgitt et 28 siders rikt illustrert informasjonshfte om kobberverket og samfunnet rundt.

I tillegg til denne hovedrapporten har Anita Veiseth skrevet en egen fagrapport om sitt arbeid med den engelske hagen ved direktørboligen.

"Fotefar"-prosjektet kan være første steg for å gjøre Kåfjord til et attraktivt kulturbasert reisemål. Neste skritt må være å sikre Kåfjord planmessig. En juridisk bindende arealplan er helt nødvendig for å kunne tilrettelegge området videre og for å sikre det som allerede er gjort.

«Fotefar»-området i Kåfjord

Mål

Hovedmålet for "Fotefar mot nord" er å ta vare på, vise fram og formidle kulturminner. Prosjektet er et kulturbasert reiselivsprosjekt som vil profilere og forbedre tilgjengeligheten til kulturhistorien i landsdelen. Et av målene er å få reisende til å senke farten og bruke mer tid i Alta og i landsdelen. Styringsgruppa for Alta kommunes bidrag håper også at prosjektet skal føre til at kulturminnene i Kåfjord blir tatt vare på, slik at flere generasjoner kan få se sporene etter en viktig del av Altas historie.

Ved å presentere kobberverket i Kåfjord gjennom kulturstien og "Fotefar"-heftet, vil vi gjøre en viktig del av Altas historie kjent for lokalbefolkningen (inkludert skoleklasser) og tilreisende. Lokalt reiseliv kan få et nytt produkt å selge. Konseptet vil også egne seg fint for familieutflukter. Kunnskap og informasjon er samlet og bevart for ettertiden. Besøket i Kåfjord kan kombineres med Alta Museums utstilling "Kobberverket i Kåfjord". Fotefar-prosjektet er første steg på utviklingen av Kåfjord som et kulturhistorisk tyngdepunkt i Alta.

Bakgrunn

Når reiselivsnæringen markedsfører landsdelen er et av hovedelementene nordnorsk natur og kultur. Slik forholdene var før "Fotefar mot nord"-prosjektet kom i gang, var det kanskje å selge en vare på falske premisser. Attraksjonene var for dårlig merket, det manglet adkomst, parkering og informasjonen var tilfeldig. "Fotefar"-prosjektet skal bygge opp formidling av kulturminner og kulturhistorie fra bunnen av for hele landsdelen og sikrer helheten ved at skilt og brosjyrer har en felles grafisk profil. Prosjektets informasjonsmaterieell kan bli fine reiseminner. Ett kulturminne fra hver kommune gir til sammen et bredt bilde av landsdelens folk, natur og virksomhet gjennom ti tusen år. Det er også et håp om at prosjektet skal gi økonomisk uttelling og kanskje bidra til å beholde eller skape arbeidsplasser. Informasjon om alle "Fotefar"-prosjektene og andre viktige kulturminner og informasjon skal samles i kulturhistoriske vegbøker. Vegbøkene og kart vil hjelpe reisende til å planlegge turen i Nord-Norge, samtidig som det blir et flott kulturhistorisk oppslagsverk.

Organisering

Prosjektleder:

Aase-Kristin H. Abrahamsen

Styringsgruppa:

Alta Museum v/museumsbestyrer/konservator Hans Christian Søborg (faglig ansvarlig)

Plan-og utviklingsavdelingen i Alta kommune v/siv.ark Heidi Bjøru

Landskapsarkitekt Anita Veiseth

Kåfjord bygdelag v/Ranveig Pedersen

Kulturetaten i Alta kommune v/kultursjef Jan H. Pettersen

Kari Jæger fra Destinasjon Alta (i siste del av prosjektet)

Inger Helene Unstad fra Finnmark fylkeskommune har vært hovedansvarlig for å styre prosjektet på fylkesnivå.

Stein Adler Bernhoft, utstillingsdesigner på Alta Museum, har hatt ansvaret for layout på brosjyre og skilt.

Prosjektleder har hatt kontorplass ved Alta Museum.

Prosessen

Første møte ble holdt 17.01.94 mellom Finnmark fylkeskommune og Alta kommune. Der ble Kobberverket i Kåfjord valgt som Alta kommunes "Fotefar"-prosjekt.

Prosjektleder startet sin jobb 12.02.96. Det ble derfor ikke gjort barmarksbefaringer før mai 1996. Vi måtte da se hva som var realistisk å få gjennomført i løpet av prosjektperioden, som skulle vare i ett år.

Opprinnelig var det meningen at det skulle opprettes en referansegruppe og en styringsgruppe. P.g.a tidsaspektet ble det bestemt å ta Kåfjord bygdelag og landskapsarkitekt Anita Veiseth med i styringsgruppa og da ikke ha en referansegruppe. Styringsgruppa har hatt 13 møter. Prosjektrapporten er skrevet på grunnlag av blant annet 3 permer med brev og bakgrunnsmateriell og en prosjektprotokoll. Alta Museum har arkivert materiellet.

Finansiering

Alta kommunes "Fotefar"-prosjekt ble finansiert ved prosjektmidler fra Landsdelsutvalget, støtte fra Finnmark fylkeskommune, midler fra Norsk Kulturråd og fra Alta kommune. Næringsavdelingen i kommunen har med utgangspunkt i Strategisk Næringsplan, tiltak nr. 10 "Alta-opplevelser i dalen, fjorden og fjellet", bevilget penger til prosjektet. I tiltak nr. 10 har Alta kommune et sterkt ønske om å tilrettelegge noen av de kulturelle-, historiske-, og naturbaserte fortrinn Alta har i reiselivs- og næringssammenheng. I tillegg var næringsavdelingen v/Hilde Grimstad sterkt engasjert for å få eksterne midler til å lønne en leder for prosjektet.

Alta Museum ved bestyrer/konservator Hans Christian Søborg og Anita Veiseth søkte om midler fra Norsk Kulturråd. Søknadene heter "Tilrettelegging av Nordkalottens første storindustri. The Alten Copper Works." og "Registrering og dokumentasjon av engelsk hageanlegg og kobberveg i Kåfjord."

I tillegg har Alta Museum brukt av sine egne ressurser for å få et best mulig resultat. Bestyrer/konservator Hans Christian Søborg har fulgt prosjektet tett hele tiden og utstillingsdesigner Stein Adler Bernhoft har brukt mange ukers arbeid til design av skilt/brosjyre, plakater/program for åpningsdagen og en del praktisk arbeid med skilting av stien. Dette er arbeid som ikke er belastet prosjektet.

Budsjett (godkjent av styringsgruppa 27.02.96):

Lønn prosjektleder	215.000
Kontorutgifter: Telefon/porto o.a.	17.000
Kjøregodtgjøring	17.000
Reisegodtgjøring for ressurspersoner	20.000
Produksjon av skilt	40.000
Oversettelse av tekster	10.000
Fototjenester	10.000
Trykking av brosjyre	40.000
Gangveg/parkeringsplass	177.500
Konsulenttjenester	50.000
Sum	596.500

Regnskap og finansiering

Formål	Regnskap pr. 20.05.98	Igangsatt arbeid	Totale utgifter
Skilt og diverse etterarbeid*	74 999	27 992	102 991
Brosjyre*	82 226		82 226
Sti og parkeringsplass	70 622		70 622
Landskapsarkitekt Anita Veiseth	45 887	10 500	56 387
Åpningsarrangement	16 031		16 031
Kultursti, benker og bord	20 593		20 593
Lønn til prosjektleder	255 458		255 458
Møtegodtgj./kjøring	7 948		7 948
Andre utgifter	37 242		37 242
Total	611 006	38 492	649 497
Finansiering	Regnskap pr. 20.05.98	Forventet utbetaling	Totale inntekter
Alta kommune, næringsavdeling	100 000		100 000
Finnmark Fylkeskomm., lønnsmidler	100 000	27 729	127 729
Finnmark Fylkeskomm., Fotefar*	100 000		100 000
Finnmark Fylkeskomm., Åpningsarr.	8 000		8 000
Fylkesmannen, friluftsmidler	13 400		13 400
Norsk kulturråd	180 000		180 000
Norsk kulturråd, Landskapsarkitekt	75 000		75 000
Total	576 400	27 729	604 129
* Finnmark fylkeskommune har betalt direkte kr. 10.550 som ble trukket ved utbetaling av tilskuddet.			

Merknader til budsjett og regnskap:

Som man ser av tallene er kostnadene til stien blitt lavere enn forutsatt. Dette fordi vi kunne bruke eksisterende sti og terreng. Vi valgte også ikke å bygge opp stien over sanden, og dermed aksepterte at den står under vann enkelte perioder. Vi har produsert flere skilt enn det som opprinnelig var tenkt. Reise- og kjøreutgifter har blitt mindre enn forutsatt. Totalt har prosjektet blitt ca. kr. 53.000 dyrere enn budsjettet. Rundt kr. 21.500 er blitt finansiert av ekstra midler. Det resterende har Alta Museum dekt av egne midler.

Kulturstien

I samarbeid med Kåfjord bygdelag ble det bestemt hvor det var ønskelig å legge parkeringsplass, hovedskilt og kultursti. Det var ikke tilrettelagt noe i forbindelse med kulturminnene i Kåfjord fra før. Europaveg 6 går gjennom bygda, og terrenget går bratt ned mot sjøen. Det var ingen parkeringsplasser tilgjengelig for vårt prosjekt. I omtrent hele Kåfjord er det privateid grunn. Området er ikke regulert, bortsett fra et området ved Kåfjord skole. I kommuneplanens arealdel er hele Kåfjord unntatt fra rettsvirkning.

Planene for parkeringsplass for 12 biler, plassering av skiltene og kulturstien ble sendt på full høring til følgende høringsinstanser:

- Fylkeskonservatoren
- Samisk kulturminneråd
- Landbruksmyndighetene
- Statens vegvesen
- Plan- og utviklingsavdelingen i Alta kommune
- Fellesrådet for Alta og Talvik menigheter (skiltet ved kirka)
- Riksantikvaren (skiltet ved kirka)

Kåfjord bygdelag er som nevnt med i styringsgruppa. I tillegg ble alle aktuelle grunneiere varslet.

Statens vegvesen hadde en del bemerkninger. Merknadene gikk på at avkjørselen er for vid. Problemet var ikke så enkelt å løse for skolebussen stopper også i avkjørselen. Vi fikk godkjent utvidet bruk av eksisterende avkjørsel med forbehold om at vi igangsatte byggetrinn 2 snarest. Byggetrinn 2 ble utført høsten 1997 av kommuneingeniøren med støtte fra Statens vegvesen. Byggetrinn 2 inneholder oppstillingsplass for 3 busser samt snuplass for buss som samtidig er bussholdeplass for skolebarn. De andre høringsinstansene hadde ikke merknader til planene.

Det ble utarbeidet forslag til grunneieravtaler. Tre av grunneiere var positive til grunntanken i prosjektet, men var skeptiske til bl.a. bindingstiden og vi inngikk en annen avtale med dem. Diskusjonen med grunneierne tok lang tid. De andre grunneierne har på alle måter vært meget positive.

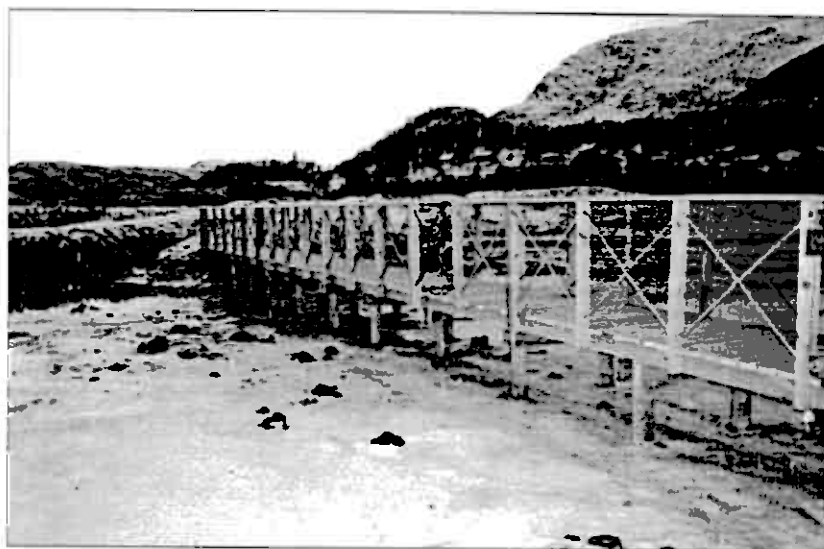
Planene ble så oversendt bygningssjefen i kommunen for godkjenning. De hadde ingen merknader til prosjektet. Alta Museum inngikk en avtale med Kåfjord bygdelag om at de skulle gjøre det praktiske arbeidet i Kåfjord mot betaling. Det var leder av bygdelaget Knut Hammer som var leder for dugnadsinnsatsen. Hammer arbeider som kommunegartner og arbeidet ble faglig dyktig utført. Teknisk etat stilte med maskiner på kveldstid, prosjektet betalte lønnen til sjåførene. Det ble innhentet gravetillatelse fra kommunen, Telenor og Alta Kraftlag.

Parkeringsplassen ble lagt på Strømsnes. Eiendommen var privat eid. Alta kommune fikk imidlertid kjøpe eiendommen, og formannskapet innvilget penger til halve kjøpesummen, prosjektet dekket resten. Hovedskiltet ble plassert på toppen av Strømsnes. På Strømsnes hadde britiske dykkere satt opp en minneplate over de britiske soldatene som omkom under et angrep mot "Tirpitz". Plata var ødelagt og kommunegartneren fikk laget en ny plate og en ny sokkel.

Kulturstien følger eksisterende veg ned til sjøen. Langs fjæra til Heitmannplanet hadde den gamle stien grodd igjen. Vi fikk rensket den opp og laget nytt gjerde på oversiden for å skjerme de private eiendommene. For å komme til Heitmannplanet må stien gå over et området med sand.

Fra åpningsdagen.

Broen over sanden.

som flør over ved kombinasjonen stor flo og vind. Først hadde vi planer om å legge stien på en fylling over sanden. Under prosessen gikk vi bort i fra det og akseptere at stien enkelte ganger kan være under vann. For de siste 20 meterne ble det laget en bro. Der er det vann nesten hele sommeren. Det er sysselsettingsavdelingen i kommunen som bygde broen. Hele stien ble merket med "Fotefar"-skilt. Vi la vekt på at stien skulle følge tidligere trase. Det eneste "fremmedelementet" er broen over sanden. Broen er tegnet av landskapsarkitekt Anita Veiseth og er blitt en flott bro.

Vi fikk midler fra fylkesmannens friluftsmidler for å få finansiert toalett, søppelkurver, benker og bord. Søknaden var samkjørt med miljøavdelingens planer om en fiskeplass for rullestolbrukere. Miljøavdelingen gikk bort fra sine planer og vi bestemte oss for ikke å bygge toalett. Toalettdrift krever daglig tilsyn og vask så vi vil se hvordan bruken av området blir først. Stein Adler Bernhoft skal lage en driftsplan for stien som sikrer årlig vedlikehold og tilsyn i sommersesongen. Det er Alta Museum som har driftsansvar for stien. Kommunegartneren har sagt seg villig til å ta seg av søppeltømming i forbindelse med tilsyn av kirkegården i Kåfjord. Bygdelaget har vært så tungt inne i prosjektet så hvis det oppstår skader, hærverk eller andre driftsproblemer så vil bygdefolk rapportere det til Alta Museum. Stien blir mye brukt av bygdefolket til turgåing.

Gjennom hele prosessen har de ulike avdelingene og etatene i Alta kommune vært svært positive og hjelpsomme.

Hefte om Kobberverket i Kåfjord

Alle "Fotefar"-heftene har felles layout som igjen har felles elementer med skiltene. Vi hadde to standarder å jobbe etter. Det ene heter "Fotefar mot nord. Grafisk profil" og det andre "Fotefar mot nord. Skiltprofil".

Tittelen på hefte fra Alta kommune er : "Nordkalottens første storindustri" med undertittelen "Kobberverket i Kåfjord, Alta". Hefte er på 28 sider og koster kr. 30,-. Heftet kan fåes kjøpt på Alta Museum. Det arbeides med å få til en mulighet for å få kjøpt heftet i Kåfjord. Heftet er gjennomillustrert med ca 50 % bilder/illustrasjoner og 50 % tekst. Illustrasjonene er både i svart/hvitt og i farger. I tillegg til informasjonen om kobberverket inneholder heftet også en kort tekst og bilder om Nordlysobservatoriet på Haldde og om "Tirpitz", 4 sider til sammen. Teksten er skrevet av prosjektleder Aase-Kristin H. Abrahamsen. Anita Veiseth har skrevet om det engelske hageanlegget. Anita Veiseth skriver en egen rapport om sitt arbeid.

Følgende har hatt teksten til gjennomlesning:

- Jens Petter Nielsen, professor i historie ved Universitetet i Tromsø og forfatter av bygdebok for Alta - bind 1 og 2
- Styringsgruppas medlemmer
- Destinasjon Alta, v/Kari Jæger
- Fylkeskonservatoren i Finnmark ved bla. Inger H. Unstad
- Andre (ansatte ved Alta Museum, Plan- og utviklingsavdelingen)

Stein Adler Bernhoft har utført layouten på hefte og var kontaktperson i forhold til trykkeri og skiltprodusent. Han har også plukket ut bildene/illustrasjonen i samarbeid med forfatterne.

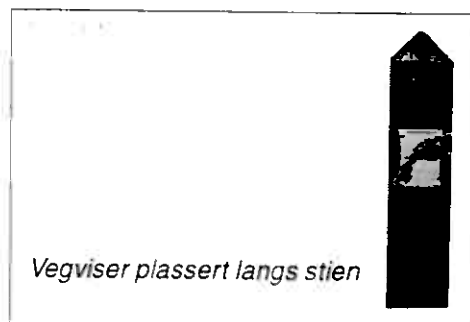
Det eksisterer mye skriftlige materiell om kobberverket i Kåfjord. Jens Petter Nielsen har skrevet om emne i begge sine bygdebøker, Altas historie Bind 1 og 2. I tillegg har han skrevet boka "I Kopperverkets tid", utgitt i forbindelse med Kåfjord kirkes 150 års jubileum, og Alta Museums småskrift nr. 3 "Et imperium i miniatyr" på 60 sider handler om Kåfjord. Det meste av stoffet er hentet fra disse kildene. "Fotefar"-heftet har fullstendig litteraturliste.

Heftet er oversatt til engelsk av Ian og Peggy Tonkin og til tysk av Norbert Schmitz. Det ble i første opplag trykket i 1500 norske, 3000 engelske og 1500 tyske. Overskuddet fra salg av heftet skal gå til vedlikehold av kulturstien i Kåfjord samt til opptrykk av nye hefter.

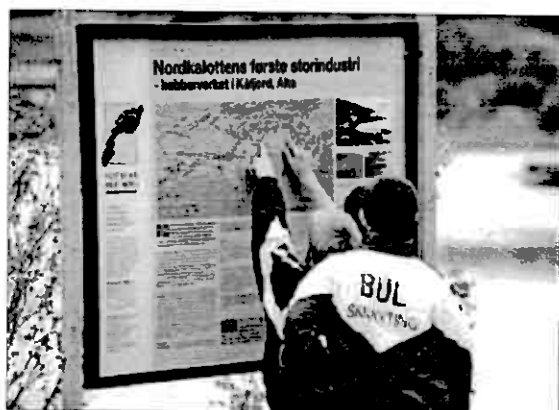
Skiltene

I forbindelse med "Fotefar"-prosjektet i Kåfjord er det satt opp 4 ulike skilttyper:

- Ett hovedskilt
- Fem lokalitetskilt
- Tre markører
- Seks vegvisere og retningsskilt

Standarden "Fotefar mot nord. Skiltprofil" beskriver hvilke skilttyper vi hadde å velge mellom og hvordan de skulle bygges opp. Vi valgte å ha ett hovedskilt på Strømsnes. Det viser et kart

Hovedskilt ved parkeringsplassen

over kulturstien og området rundt. Teksten er et kort sammendrag av Kåfjord historie. I tillegg til informasjon om kobberverket er det tatt med informasjon om både Haldde og "Tirpitz". Teksten er oversatt til engelsk og tysk. Ved den svenske smeltehytta, Heitmannplanet, Halddeveien, Kåfjord kirke og Kåfjord skole har vi lokalitetskilt. Alle skiltene er illustrert og teksten er oversatt til engelsk. Ved tre kulturminner langs stien har vi markører med en kort tekst. I tillegg er stien merket med retningskilt og vegvisere med "Fotefar"-logoen på.

Åpningsarrangementet

Åpningsdagen ble satt til søndag 15. juni 1997. Det ble sendt ut spesiell invitasjon til 44 personer i tillegg til pressen. Stein Adler Bernhoft laget eget program for dagen med kart over kulturstien og Kåfjordsangen skrevet av Johan Rognmo. Programmet ble trykt i 400 eksemplarer. Alle i Kåfjord fikk programmet for dagen i sin postkasse, distribuert av elevene ved skolen. Arrangementet ble annonsert og forhåndsomtalt i Altaposten og Finnmark Dagblad. NRK-Finnmark sendte et intervju med prosjektlederen. Åpningen var også en del av Alta kommunes miljøuke. Dagen startet med gudstjeneste i Kåfjord kirke. Kåfjord skole- og ungdomskorps marsjerte så fra kirka til Strømsnes. Der ble programmet ledet av kultursjef Jan H. Pettersen. Ranveig Pedersen holdt innlegg fra Kåfjord bygdelag og fylkeskonservator Reidun L. Andreassen hilste fra fylkeskommunen. Ordfører Eva Nielsen foretok den offisielle åpningen. Arvid Petterson fortalte så om Kåfjords historie før alle tok fatt på kulturstien. Nede på Heitmannplanet var det servering av kaffe og kaker og man kunne få kjøpt pølser og brus. Elever fra Kåfjord skole underhold med sketsj og gamle barneleker. Til slutt var det omvisning i Kåfjord kirke og på kirkegården. Alta båtforening var spesielt invitert til å komme sjøvegen og de var representert med flere båter. Godt over 200 personer deltok på åpningsarrangementet. Etter arrangementet var det helsides reportasje i både Finnmark Dagblad og Altaposten. "Praktfull åpning" skrev Altaposten.

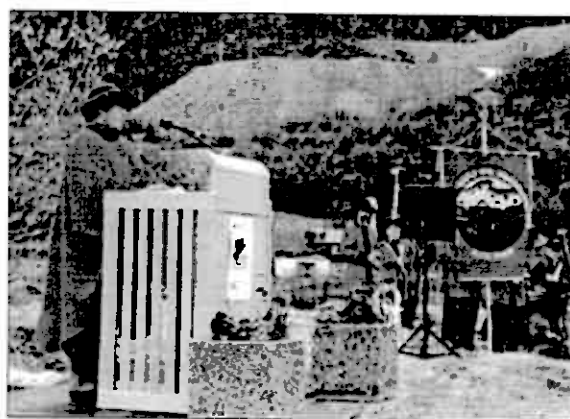
Informasjon
ALTA KOMMUNE
KULTURETATEN

**KÅFJORD
KOBBERVERK**

Åpning av kultursti
søndag 15. juni 1997

Kl. 12.30: Ordfører Eva Nielsen foretar den offisielle åpningen på Strømsnes.
Arvid Petterson forteller om Kåfjords historie.
Kåfjord skole- og ungdomskorps spiller.
Elever fra Kåfjord skole opptre.
Salg av mat og drikke på Heitmannplanet
Salg av Fotefar-heftet om Kåfjord.
HUSK SKIKKELIG FOTTOY.
VELKOMMEN!

9500 Alta - Tlf. 78 44 00 00

Reidun L. Andreassen hilste fra fylkeskommunen

Kåfjord i dag

Etter nedleggingen av kobberverket i 1909 har Kåfjord vært et mer stillestående samfunn. All bebyggelse, unntatt kirka, ble brent i 1944. Etter krigen var det ikke nødvendig å bygge opp igjen bygninger som hadde tilknytning til kobberverket. Det har heller ikke vært utbygd andre næringsbygg, slik at ruinene etter kobberverket har blitt stående. Kåfjord er blitt kalt en "perfekt bevart ruin". Det bor ca 150 personer i selve Kåfjord. I skolekretsen bor det 437 personer. I Kåfjord er det alders- og sykehjem og barneskole. De fleste arbeider i Alta. Kåfjord ligger 20 km fra Alta tettsted. Bygda har bl.a. et aktivt skole- og ungdomskorps, bygdelag og sanitetsforening.

Konklusjon

Kåfjord er antagelig Altas viktigste kulturminneområde etter Hjemmeluft/Jiepmaluokta.

Før Fotefar-prosjektet manglet imidlertid enhver form for tilrettelegging. Kåfjords kulturhistorie var en godt bevart hemmelighet for de fleste som besøkte Alta. Ingen av kulturminnene var sikret mot ødeleggelse og gruveminnene på vestsiden av riksveien er livsfarlige for folk å oppsøke (åpne sjakter, mørke, nedraste ganger, store mengder rasfarlige steinmasser i fjellskråningen, høye murer, piggrådhauger, wirere på kryss og tvers mm). Ingen av kulturminnene fra nyere tid i Kåfjord er fredet. Bare en mindre del av Kåfjords gruveminner er registrert. Bare en liten del av området eies av det offentlige. Det var ikke utarbeidet kommunale planer for området (mangler arealplan, kommunedelplan og reguleringsplaner). Man visste at for å kunne gjøre noe i Kåfjord måtte det forhandlinger til med grunneiere. At Kåfjord likevel ble valgt som Alta kommunes Fotefar-prosjektområde var delvis pga av stor interesse for å få tilrettelagt kulturminner i området i kommunens næringsavdeling og fra fylkeskonservatorens side. Pga det vanskelige utgangspunktet for et krevende og omfattende oppgave var det klart for alle involverte at man måtte ansette en egen prosjektleder.

Utifra forutsetningene mener vi at målsettingene med prosjektet er oppnådd. I løpet av ett år er kravene til Fotefar mot nord prosjektet oppfylt. Et mindre privateid område er kjøpt av kommunen til parkeringsplass mm. Det ble det produsert et 28 siders "Fotefar mot nord"- hefte i 3 språkutgaver (norsk, engelsk og tysk) om Kåfjord kobberverk med tilleggsinformasjon om nordlysobservatoriet på Halde og det tyske slagskipet "Tirpitz". Det er opparbeidet en 1,2 km lang kultursti med et hovedskilt ved stiens begynnelse på Strømsnes, et annet stort skilt på Heitmannplanet, ett middelsstort ved den svenske smeltehytta, 3 mindre infoskilt langs stien, og 3 større infoskilt utenfor stien, ved kirka, Haldeveien og ved "The House". Hovedskiltet er teksten på norsk, tysk og engelsk. De andre skilt er teksten på norsk og engelsk. Det er satt opp veivisningspåler langs hele stien. Det er opparbeidet en parkeringsplass på Strømsnes og satt opp bom over veien fra E6 ned til Heitmannplanet. Kulturstien har vært mye brukt i løpet av de 10 måneder som har gått siden åpningen. Informasjonshftet har fått positiv omtale fra publikum og kulturminneforvaltere. Den lokale reiselivsbedriften, Destinasjon Alta, har allerede tatt anlegget i bruk som et tilbud til turister.

Selv om mye gratisarbeid er gjort, har det kostet kr. 650.000 å gjennomføre prosjektet. Alta Museum, Næringsavdelingen i kommunen, Kommunegartneren, Finnmark fylkeskommune og Landsdelsutvalget har alle betydelige "aksjeposter" i anlegget, men er også part i saken med sine nordnorske adresser. Norsk kulturråd med adresse Grev Wedels plass i Oslo, har finansiert ca. 42 % av kostnadene, og er dermed den instansen på den lange listen over bidragsytere som fortjener størst takk. "Nordkalottens første storindustri" er ikke lenger gjemt og glemt. Den har fått veivisere ikke bare i bokhyllene, men også i landskapet.

Videre arbeid

Innenfor "Fotefar mot nord-prosjektet" har vi måttet begrense oss til å tilrettelegge noe av de mer robuste kulturminner som man hadde gode opplysninger om og som gikk an å vise folk uten sikring eller restaurering. Vi har måttet ta hensyn til de besøkendes sikkerhet og til hvilke kulturminner som egner seg for tilrettelegging og som tåler besøkende uten å bli ødelagt. Vi har holdt oss på sjøsiden av E-6 for ikke å føre folk i nærheten av de usikre gruvene og industriminnene. Å bevare og tilrettelegge en større del av kulturminnene i Kåfjord vil ta mange år og koste flere millioner kroner.

Svært mange tiltak har vært foreslått fra ulike hold angående hva som burde gjøres i Kåfjord. Alle som museet kjenner til er tatt med under "målsettinger/tiltak".

VISJONEN som Alta Museum har for Kåfjord er at det skal bli et landskapsmuseum der folk kan oppleve et mest mulig helhetlig bilde av livet på 1800-tallet i Nordkalottens første storindustrisamfunn: gruver, arbeidsprosessen, havn og utskiping av kobbermalm, boliger, skole, kirke, fritidssysler og de ulike sosiale klassers og etniske gruppers leveforhold.

Dette er ikke noe Alta kommune kan klare på egen hånd. Det forutsettes ekstern finansiering og tilføring av ekstra ressurser til museet.

Statusanalyse

Sterke sider:

- Fotefarprosjektet er et god utgangspunkt, en kime til noe mer. I tillegg til Fotefarheftet har Alta Museum laget et småskrift på 66 sider om kobberverket (norsk, tysk og engelsk) og produsert 4 Kåfjord-postkort. En basisutstilling om kobberverket (50 kvm) ble produsert av museet i 1996.
- Det er stor interesse for å bevare og tilrettelegge kulturminnene både i Kåfjord og resten av Alta. Mange er interessert i å gjøre en innsats for å få dette til.
- Næringsavdelingen i Alta kommune er svært interessert i å utvide tilretteleggingen som en del av satsingen på reiselivet.
- Ingen andre museer i Finnmark har foreløpig satset på gruve- eller industrihistorie i sin formidling. I Alta er det hittil satset mest på forhistorisk tid. I de nye museer i Kirkenes og Hammerfest er det satset på krigs- og etterkrigshistorie. De største offentlige satsinger ellers er på samisk kultur og historie (nytt museum i Nesseby, videre utbygging av De Samiske Samlinger i Karasjok og det kommersielle Samelandssentret i Karasjok).
- Fylkeskonservatoren har signalisert at hun vil gå inn for fredning av området.
- Bevaring av industrikulturminner er for tiden en høyt prioritert nasjonal målsetting.
- Etter tyskernes brenning i 1944 har det ikke skjedd større ødeleggelser i Kåfjord. Området er lite preget av moderne bebyggelse og inngrep. Det er lettere enn andre steder å gjenskape forgangen tid, å få frem atmosfæren fra 1800-tallet.
- I forhold til andre steder i Alta har området mange godt synlige kulturspor som folk kan forstå: husmurer og -vegger, smeltehyttetuft, tufter etter bolighus i kvenbyen på Kreta, Altas eldste stående bygning, Kåfjord kirke, kirkegården med vakre og spennende gravminner, gruveganger med malmbaner, kraftverk og fundamenter etter kraftledninger, vannledninger, utskipingshavn med tufter etter butikk og lagre og rester etter direktørboligens hage.

Svake sider:

- Kåfjord mangler kommunale planer. Kommunedelplaner og reguleringsplaner må utarbeides før videre arbeid kan gjøres.
- En fullstendig registrering av Kåfjords kulturminner mangler. SEFRAK-prosjektet ble ikke gjort ferdig i Kåfjord. Bare en mindre del av kulturminnene er registrert. En søknad fra fylkeskonservatoren til Riksantikvaren om midler til å gjøre registreringsarbeidet ferdig i 1991 ble avslått.
- Kåfjord er ikke med på den nasjonale listen over prioriterte industrikulturminner som Riksantikvaren har utarbeidet, ettersom det ikke finnes stående bygninger fra gruvetiden.
- Kåfjord har sin spesielle historie. Men i landsdels- og nasjonal sammenheng er Kåfjord ikke unik. Andre bedre bevarte kobberverk er allerede tilrettelagt: Løkken Verk, Rørosmuseum, Sulitjelma Gruvemuseum. Som en del av Nord-Troms Museum er en mindre kobbergruve allerede åpen for publikum.
- Pga brenningen av Vest-Finnmark i 1944 er relativt lite bevart fra gruvetiden.
- Området er for det meste privateid. Ikke alle grunneiere er uten videre interessert i mer om fattende tilrettelegging.
- Muligheten for annen næringsvirksomhet f.eks å finne gull i gruvene kan komme i konflikt med næringsinteresser forbundet med "landskapsmuseet".
- Det er usikkert når ny trasé for E-6 i Kåfjord vil komme.
- Avtalen med noen av grunneiere som tillater ferdsel langs kulturstien utløper allerede i år 2001. Ingen av avtalene er tinglyste fordi vi ikke klarte å oppnå dette for alle i forhandlingene med grunneierne.
- Gruve- og industriminnene på vestsiden av E-6 dekker et stort område og er i dårlig forfatning. En helhetsløsning vil kreve store midler og mye arbeid.

Målsettinger / Tiltak

HOVEDMÅLSETTING 1

Å sikre og bevare mest mulig av gruvetidens faste kulturminner slik at de i fremtiden kan bli en kilde til kunnskap for forskere og lekfolk og en kilde til opplevelse og glede for Finnmarkinger og tilreisende.

Tiltak 1/1: Utarbeiding av kommunedelplan, reguleringsplan.

Ansvar: Rådmannen, plan- og utviklingsavdelingen.

Kostnad:

Tidsramme: Grunneieravtale utløper september 2001

Tiltak 1/2: Registrering av alle kulturminnene i området.

Ansvar: Fylkeskonservatoren og Alta Museum. Utføres av engasjert personale. Vil kreve en prosjektleder.

Kostnad: 200.000 kr. Finansieres eksternt.

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

Tiltak 1/3: Registrering av muntlige tradisjoner: stedsnavn og fortellinger fra informanter.

Ansvar: Alta Museum. Utføres av engasjert personale. Vil kreve en prosjektleder.

Kostnad: 100.000 kr.

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

-
- Tiltak 1/4: Regelmessig vedlikehold av Altas eldste bygning, Kåfjord kirke.**
Ansvar: Fellesrådet.
Kostnad: 20.000 kr. pr. år
- Tiltak 1/5: Restaurering og regelmessig vedlikehold av gravminner og kirkegården.**
Ansvar: Fellesrådet.
Kostnad: 15.000 kr. pr år.
- Tiltak 1/6: Sikring (stenging) av gruveganger.**
Ansvar: Bergmesteren i Trondheim
Kostnad: 1 million kroner.
Tidsramme: Kåfjord er kommet med i vurderingene til Bergmesteren. Det vil ta tid før Kåfjord når toppen av Bergmesterens prioriteringsliste.
Merknad: Bergmesteren var på befarings sommeren 1997 etter oppfordring fra grunneiere og Alta Museum.
- Tiltak 1/7: Sikre ytterste molo bygd av slaggstein på Heitmannplanet mot utrasing.**
Ansvar: Alta Museum.
Kostnad: 40.000 kr. som må finansieres eksternt
Tidsramme: Avhengig av bevilgning.
- Tiltak 1/8: Konservere drivhjulene i fjæra ved svenske smeltehytta.**
Ansvar: Alta Museum
Kostnad: 10.000 kr.
Tidsramme: Sommer 1999
- Tiltak 1/9: Restaurere kraftverket og "vaskeriet" ("foredlinganlegget").**
Ansvar: Alta Museum/Fylkeskonservatoren med engasjert prosjektleder .
Kostnad: 1 million kroner. Ekstern finansiering må til.
Tidsramme: Avhengig av bevilgning.
- Tiltak 1/10: Restaurering av andre viktige kobberverksminner i Kåfjord.**
Ansvar: Alta Museum/Fylkeskonservatoren med engasjert prosjektleder.
Kostnad: 2-3 millioner kroner. Ekstern finansiering må til.
Tidsramme: Avhengig av bevilgning.
- Tiltak 1/11: Diverse etterarbeid i henhold til liste etter befarings 2. september 1997.**
Ansvar: Alta Museum
Kostnad: 2.000 kr.
Tidsramme: Mai-juni 1998.
-

HOVEDMÅLSETTING 2

Å sikre og videreutvikle den tilretteleggingen som er gjennomført i Kåfjord.

Tiltak 2/1: Sette opp severdighetsskilt i begge kjøreretninger langs E-6.

Ansvar: Statens Vegvesen.

Tidsramme: Mai 1998

Merknad: Skulle vært gjort i 1997, men Statens Vegvesen manglet midler til dette. Alta Museum har etter ny søknad januar 1998 fått løfte om at dette skal gjøres i mai 1998.

Tiltak 2/2: Sette ut brakke på Strømsnes på parkeringsplassen der kulturstien starter og engasjere sommerguide/vakt.

Ansvar: Alta Museum.

Tidsramme: 15.06-15.08.98 som en prøveordning. Hvert år i 2-3 sommermåneder hvis dette er vellykket.

Kostnad: 28.000 kr. for 1998 - avhengig av finansiering.. Årlig utgift hvis ordningen fortsetter.

Merknad: Museet har søkt Ung Jobb om personer til dette tiltaket. Ungdommer skal selge hefter og bøker om Kåfjord, postkort, plakater mm. De skal dessuten holde vakt i området, åpne kirken mot forespørsel, gjøre omvisninger på forespørsel og rydde, plukke søppel mm. Museet vil søke samarbeid med Destinasjon Alta.

Tiltak 2/3: Sette opp lokalitetsskilt med "Fotefar-design" ved veien opp til Haldde om nordlysobservatoriet.

Ansvar: Alta Museum.

Kostnad: 20.000 kr finansiert av «Fotefar»-prosjektet.

Tidsramme: Mai 1998.

Tiltak 2/4: Lage enkelte elementer inspirert av hageanlegget til "The House" som en del av Kåfjord skoles uteområde (f. eks andedam, bro, gjerde, planter, dueslag).

Ansvar: Landskapsarkitekt Anita Veiseth i samarbeid med Alta Museum.

Kostnad: 50.000 kr bevilget våren 1998 av Norsk kulturråd gjennom Alta Museum. Opprinnelig budsjett på kr. 140.000.

Tidsramme: Påbegynnes tidligst sommeren 1998.

Tiltak 2/5: Sette opp informasjonskilt om plante- og dyreliv, geologi og fiske og strømforhold langs eksisterende kultursti.

Ansvar: Alta Museum.

Kostnad: 20.000 kr. søkt fra Fylkesmannen gjennom kommunens miljøvernavdeling.

Tidsramme: 01.07-30.09.98

Tiltak 2/6: Sette ut en del av fortøyningskjetting til "Tirpitz" på Strømsnes ved minneplaten for engelske soldater.

Ansvar: Alta Museum

Kostnad: 1.000 kr.

Tidsramme: 01.05-30.06.98

Merknad: Kjettingen er en gave fra Alta Dykkeklubb.

Tiltak 2/7: Forlenge kultursti fra Heitmannplanet til Kåfjord kirke.

Ansvar: Alta Museum. Vil kreve en prosjektleder.

Kostnad: 60.000 kr.

Tidsramme: Påbegynnes tidligst sommer 1999

Merknad: Avhengig av ekstern finansiering og Alta kommunes planer om opparbeiding av parkeringsplass på nordøstsiden og nedenfor kirken. Kan omfatte gjenreisingstun og hule brukt som tilfluktsrom. Kostnadene vil i så fall bli større enn 60.000 kr.

Tiltak 2/8: Forhandle om fornying av avtaler med grunneiere.

Ansvar: Alta Museum. Kan gjøres av prosjektleder.

Kostnad: Koster inntil 4.500 kr. i året for avtalen med 3 grunneiere.

For ny 5 års periode må minst 22.500 kr. avsettes.

Tidsramme: Må forhandles ferdig senest mars år 2001 for ny 5 års periode (2001-04).

Tiltak 2/9: Kjøpe private eiendommer i Kåfjord

Ansvar: Alta Museum. Kan gjøres av prosjektleder.

Kostnad: 1 million kroner for ca. 500 mål.

Tidsramme: Avhengig av finansiering.

HOVEDMÅLSETTING 3

Å utvide tilretteleggingen av Kåfjord kobberverk slik at det kan bli et industrilandskapsmuseum som får frem hvor spennende Kåfjords historie er og hvor betydningsfullt dette stedet er i Norges og Nordkalottens historie.

Kåfjord skal i profileringen av Alta i reiselivssammenheng være underordnet helleristningene på UNESCOs Verdens kulturarvliste, men bli et tungt element på trinn nr. 2 på linje med feks Alta-elva/Sautso, skiferberget og nordlyset/Haldde. Tilretteleggingen skal være med på å styrke reiselivsnæringen i Kåfjord og resten av Alta.

Tiltak 3/1: Tilrettelegge en gruve for besøkende.

Ansvar: Alta Museum i samarbeid med private grunneiere og Bergmesteren. Vil kreve at det engasjeres en prosjektleder.

Kostnad: 2 millioner kroner

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

Merknad: Dette er det de fleste forbinder med besøk i et gruveområde, men tilbud av denne typen finnes mange steder i inn- og utland, nærmest i Nord-Troms.

Tiltak 3/2: Bygging av informasjonssenter ved Strømsnes.

Ansvar: Alta Museum i samarbeid med kommunens næringsavdeling.

Vil kreve at det engasjeres en prosjektleder.

Kostnad: 4-5 millioner kroner.

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

Merknad: Skal ikke bli et museum, men ha plass til suvenirsalg, informasjonsskranke, toaletter, utstillinger (forminsket utgave av Alta Museums Kåfjord, nordlys- og militærutstillinger). Kan omfatte utstilling av hjelpemotor fra Tirpitz i museets eie og andre Tirpitz-gjenstander. Kunne også ta med trykkeriet til avisen Nuorttanaste som står i Kåfjord og er i Frikirkens eie.

Tiltak 3/3: Flytting, istandsetting og innredning av gammelt hus fra Kåfjord som nå står i Sulitjelma.

Ansvar: Alta Museum i samarbeid med fylkeskonservatorene i Nordland og Finnmark. Vil kreve at det engasjeres en prosjektleder.

Kostnad: 5 millioner kroner.

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

Merknad: Huset som museet har fått tilbud om er meget stort (grunnplan 180 kvm x 3 etasjer + kjeller), står tomt og i svært dårlig stand. Bruken må utredes før saken kan avgjøres. Det er flere hus fra Kåfjord, men de er i god stand og i bruk.

Tiltak 3/4: Båtturer mellom tettstedet i Alta og Kåfjord.

Ansvar: Alta kystlag i samarbeid med Alta Museum. For museet kan prosjektlederen være ansvarlig.

Kostnad: Krever investeringer på ca. 300.000 kr. og årlige utgifter på ca. 50.000 kr.

Merknad: Kunne gjøres dersom flytebrygge etableres i Hjemmeluft/annet sted i tettstedet, og dersom brygge tilrettelegges i Kåfjord og f. eks av M/K Vally dersom denne båten settes i stand (vil etter Skipskontrollens beregninger koste ca. 300.000 kr., hvorav 50.000 ble bevilget av Riksantikvaren i 1998).

Tidsramme: Avhengig av bevilgning.

Tiltak 3/5: Reising av Rallarmonument i Kåfjord

Ansvar: Kåfjord bygdelag i samarbeid med Alta historielag.

Kostnad: 500.000 kr.

Tidsramme: 1998-2001.

Oppsummering av det videre arbeid

For å sikre utført arbeid og offentlige interesser i området er det helt nødvendig å ha en plan for området som tilfredstiller Plan- og bygningsloven.

Plan- og utviklingssektoren bør ha ansvaret for tiltak 1/1 og starte opp arbeidet i 1999

Museets faste stab kan ta på seg følgende oppgaver:

- 1998: Tiltak 1/11, 2/2, 2/3, 2/5, 2/6
1999: Tiltak 1/7, 1/8, 2/2
2000: Tiltak 2/2
2001: Tiltak 2/2
- Landskapsarkitekt Anita Veiseth har laget eget prosjekt (Tiltak 2/4 i 1998).
- Fellesrådet bør ha hovedansvaret for tiltak 2/4, 2/5.
- Kåfjord bygdelag er allerede igang med rallarmonumentet som de gjerne vil plassere ved Kåfjord kirke (tiltak 3/5).
- Bergmesteren i Trondheim har ansvaret for tiltak 1/6.
- Statens Vegvesen har ansvaret for tiltak 2/1 (1998).

- For å kunne oppnå målsettingene og gjennomføre de større tiltak er det **absolutt nødvendig å ansette en ny prosjektleder**. Vedkommende bør begynne sommeren 1999 og lede følgende arbeidsoppgaver:
- 1999: Tiltak 2/7
2000: Tiltak 1/2, 1/3, 2/9, 3/1 (påbegynnes), 3/3 (påbegynnes), 3/4
2001: Tiltak 2/8, 1/9, 1/10, 3/1 (fortsetter), 3/2 (påbegynnes), 3/3 (fortsetter)
2002: Tiltak 3/2 (fortsetter)

Å engasjere en prosjektleder i 3 ½ år vil koste ca. 250.000 kr. + kontorutstyr + administrasjon og andre utgifter = ca. kr. 320.000 x 3 ½ år = ca. 1.1 million kroner.

Samlete utgifter for å gjennomføre alle 25 tiltak + prosjektleder vil være opp imot 21 millioner kroner, hvorav Alta kommune vil få ansvaret for å skaffe 19 millioner internt/eksternt. Hvis huset i Sulitjelma flyttes til Kåfjord og innredes som informasjonssenter faller tiltak 3/2 bort og kostnadene reduseres til ca. 14 millioner kroner. Det har også vært på tale å undersøke om man kunne erverve Frikirkens tidligere menighetshus på Strømsnes og bruke dette som informasjonssenter. Dette huset er i dårlig forfatning, og vil kreve store midler å restaurere og innrede. Men det er forholdsvis lite, og vil være mindre kostnadskrevende enn å flytte huset fra Sulitjelma og antagelig billigere enn å reise et nybygg.

Alle kostnadene er foreløpig anslag. Mer detaljerte kostnadsberegninger må gjøres etterhvert.

Det er selvsagt mulig å bare gjennomføre bare noen få av tiltakene eller ha en lengre tidsramme. Mesteparten av det videre arbeid kan ikke utføres uten at et eget Kåfjordprosjekt etableres med en prosjektleder ansatt for flere år og et større antall sommeransatte knyttet til prosjektet. Selv i begrenset utgave kan ikke prosjektet løses av museets fast ansatte. Museet har nok med den daglige driften av museet med det omfanget institusjonen har i dag. Med hensyn til utvidelse i arbeidsoppgaver og nye prosjekter er museet nødt til å prioritere helleristninger og Finnmarks forhistorie. Museet står ovenfor meget store utfordringer både når det gjelder forskning, innsamling, bevaring og formidling knyttet til helleristninger og Finnmarks forhistorie i de nærmeste årene.

Med hensyn til nye prosjekter må museet prioritere helleristningene i Aita først (bevaring, forskning, nye utstillinger og skrifter), dernest innredning av nybygget i Hjemmeluftfjæra, dernest nordlysobservatoriet på Haldde (som har 100-års jubileum i 1899 og som museet allerede har et formelt ansvar for) og først deretter et eventuelt engasjement i større nye tiltak med Kåfjord kobberværk.

Næringsavdelingen i Alta kommune er svært interessert i å videreutvikle tilretteleggingen i Kåfjord. Et Kåfjordprosjekt må derfor eventuelt løses i samarbeid med andre avdelinger og kanskje særlig næringsavdelingen. Destinasjon Alta bør være med på arbeidet med tilretteleggingen av kulturminner for tilreisende.

BEHANDLET/BEHANDLES AV			
HOVEDUTVALGET	OPPVEKST, UTDANNING, KULTUR		SAKSBEH.: AASE-K. ABRAHAMSEN
	SAK NR. :	49/98	DATO : 02.06.98
	JOUR. NR. :	2288/98	MAPPE C0-01
			AVGJ. AV HOUK
FORMANNSKAPET			SAKSBEH.:
	SAK NR. :	97/98	DATO : 17.06.98
	JOUR. NR. :	1690/98	MAPPE
			AVGJ. AV FSK

FOTEFAR MOT NORD, KOBBERVERKET I KÅFJORD - FREMLEGGING AV SLUTTRAPPORT

Vedlegg:

1. Sluttrapport fra "Fotefar mot nord"-prosjektet, Kobberverket i Kåfjord
2. Fagrapport fra arbeidet med hageanlegget ved direktørboligen i Kåfjord

Saksopplysninger:

Etter langs tids forberedelse ble det i november 1995 inngått en avtale mellom Finnmark fylkeskommune og Alta kommune, om at Alta kommune skulle delta i landsdelsamarbeidet "Fotefar mot nord", med delprosjektet "Kobberverket i Kåfjord. Prosjektleder startet arbeidet i februar 1996. I løpet av prosjektperioden er bl.a. følgende arbeider utført:

- produksjon av "Fotefar mot nord"-hefte på 28 sider gitt ut på 3 språk
- tilrettelagt en kultursti i Kåfjord med bl.a. 6 informasjonskilt
- anlagt parkeringsplass og snuplass for busser

Arbeidet med Fotefar-prosjektet er nå avsluttet og sluttrapporten er ferdig. Sluttrapporten er vedlagt saken sammen med en fagrapport, om det engelske hageanlegget ved direktørboligen i Kåfjord, utarbeidet av Anita Veiseth.

Vurdering:

Fotefar-prosjektet er ferdig og Alta kommune har oppfylt de krav som Finnmark fylkeskommune har hatt til prosjektet. Vi har også oppfylt de forventningene Norsk kulturråd har hatt til prosjektet.

Gjennom arbeidet i Kåfjord har vi sett muligheter for å utvikle området videre. Å bevare og tilrettelegge en større del av kulturminnene i Kåfjord vil ta mange år og koste flere millioner kroner. Som en del av Fotefar-rapporten har vi skissert et forslag til hvordan arbeidet i Kåfjord kan føres videre.

Som første tiltak vil vi trekke frem at områdets status må avklares. Det må avklares om området vil bli vernet slik fylkeskonservatoren har signalisert at hun vil gå inn for. Når det er avklart må kommunen utarbeide planer for området enten gjennom en kommunedelplan eller reguleringsplan. Dette er helt nødvendig både for å sikre det arbeidet som allerede er gjort og for å kunne utvikle området videre.

Som andre hovedpunkt vil vi trekke frem at det er helt nødvendig å ansette en prosjektleder for å føre arbeidet videre. Både for å jobbe med videre finansiering og for å få gjennomført større tiltak.

INNSTILLING :

1. Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur tar sluttrapporten fra Fotefar i nord-prosjektet i Alta til underretning.
2. Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur anbefaler at administrasjonen arbeider videre i forhold til:
 - Avklaring fra Staten om områdets status (fredning av området)
 - Alta kommune lager planer for området når overnevnte avklaring foreligger
3. Ingen tiltak settes i gang før pkt.2 er avklart, tiltakene er prioritert og det er fattet særskilte vedtak i politiske organ med nødvendig bevilgning.

BEHANDLING I HOVEDUTVALGET FOR OPPVEKST, UTDANNING OG KULTUR:

Forslag v/SV Øystein Selnes:

Nytt pkt. 4:

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ser på bygdelagets engasjement og plan om rallarmonument i Kåfjord som prisverdig og viktig for kommunen. Det er derfor naturlig at kommunen er representert i komiteen for rallarmonumentet. Dette er også i tråd med komitemedlemmenes ønske.

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ber kultursjefen om å tiltre komiteen eventuelt å utnevne sin representant for kommunen.

Enstemmig.

Forslag v/KRF Svein Iversen:

Tillegg pkt. 2:

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ber om at saken behandles i Formannskapet så snart som mulig med sikte på prioritering i plansammenheng.

Enstemmig.

INNSTILLING :

1. Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur tar sluttrapporten fra Fotefar i nord-prosjektet i Alta til underretning.
2. Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur anbefaler at administrasjonen arbeider videre i forhold til:
 - Avklaring fra Staten om områdets status (fredning av området)
 - Alta kommune lager planer for området når overnevnte avklaring foreligger

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ber om at saken behandles i Formannskapet så snart som mulig med sikte på prioritering i plansammenheng.
3. Ingen tiltak settes i gang før pkt.2 er avklart, tiltakene er prioritert og det er fattet særskilte vedtak i politiske organ med nødvendig bevilgning.
4. Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ser på bygdelagets engasjement og plan om rallarmonument i Kåfjord som prisverdig og viktig for kommunen. Det er derfor naturlig at kommunen er representert i komiteen for rallarmonumentet. Dette er også i tråd med komitemedlemmenes ønske.

Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur ber kultursjefen om å tiltre komiteen eventuelt å utnevne sin representant for kommunen.

Enstemmig.

FORMANNSKAPETS BEHANDLING :

Flg. forslag fremmet:

AP v/Inger Lise Balandin.

Nytt pkt.

2. Formannskapet ber administrasjonen arbeide videre i forhold til:
 - Avklaring fra Staten om områdets status (fredning av området)
 - Avklaring av grunneierforholdet.

Alta kommune lager planer for området når ovennevnte avklaring foreligger.

Enstemmig.

VEDTAK :

1. Formannskapet tar sluttrapporten fra Fotefar i nord-prosjektet i Alta til underretning.
2. Formannskapet ber administrasjonen arbeide videre i forhold til:
 - Avklaring fra Staten om områdets status (fredning av området)
 - Avklaring av grunneierforholdet.

Alta kommune lager planer for området når ovennevnte avklaring foreligger.

3. Ingen tiltak settes i gang før pkt. 2 er avklart, tiltakene er prioritert og det er fattet særskilte vedtak i politiske organ med nødvendig bevilgning, med unntatt av mindre tiltak som kan realiseres innenfor driftsbudsjettet.

Enstemmig.
